

НОВІТНІ ПІДХОДИ В ТЕОРІЇ ТА ПРАКТИЦІ МЕНЕДЖМЕНТУ ТА МАРКЕТИНГУ

Болквадзе Наталія

Західноукраїнський національний університет
м. Тернопіль

ОСОБИВОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ INCOTERMS 2020 В МЕНЕДЖМЕНТІ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Інкотермс 2020 (Incoterms 2020) – це розвиток існуючих міжнародних комерційних правил, які оновлюються кожні 10 років. Вони містять опис розподілу умов відповідальності між покупцем і продавцем щодо вантажу та його доставки.

Міжнародні правила інтерпретації комерційних термінів ІНКОТЕРМС визначають обов'язки контрагентів щодо поставки товару і встановлюють момент переходу ризиків від однієї сторони до іншої, а також конкретний строк поставки товару. Ці умови називаються базисними, оскільки встановлюють базис ціни. Витрати з доставки товару в міжнародній торгівлі суттєво відрізняються і складають іноді 40-50% кінцевої ціни. Вони можуть включати:

- витрати на підготовку товару до відвантаження;
- оплату завантаження товару на транспортні засоби внутрішнього перевізника;
- оплату перевезення товару від пункту відправки до основних транспортних засобів;
- оплату завантаження товару на основні транспортні засоби;
- оплату вартості транспортування товару міжнародним транспортом;
- оплату страхування вантажу в дорозі;
- витрати на зберігання товару в дорозі і перевантаження;
- витрати на розвантаження товару в пункті призначення;
- витрати на доставку товару від пункту призначення на склад покупця;
- оплату мита, податків і зборів при перетині митного кордону.

З метою уніфікації умов контракту в міжнародній торгівлі були спроби створити єдині правила для трактування комерційних термінів і тим самим повністю уніфікувати торгові звичаї в різних країнах. Так, в 1936р. Міжнародна торговельна палата опублікувала збірку правил з трактування міжнародних торговельних термінів «Інкотермс». Пізніше, в 1953, 1967, 1976, 1980, 1990, 2000 рр. були внесені зміни та доповнення з метою приведення цих правил у відповідність до поточної практики міжнародної торгівлі.

Так, у редакції 1980 р. було введено термін «Франко-перевізник» для випадків, коли пунктом одержання товару було не проходження за поручні судна, а точка на суші перед завантаженням на борт судна, де товар укладався до контейнера для наступного транспортування морем або використання комбінації різних транспортних засобів (так звані змішані або мультимодальні перевезення). Далі, при перегляді ІНКОТЕРМС у 1990 р. у статтях, що стосувалися обов'язку продавця надати докази поставки, було дозволено замінити паперовий документообіг електронним обміном даними за умови, що сторони заздалегідь домовилися здійснювати спілкування за допомогою електронної пошти. ІНКОТЕРМС-2000 враховують поширення зон, вільних від митних зборів, використання електронного зв'язку в ділових угодах і зміни в практиці перевезень, що відбуваються останнім часом.

Розробка нової редакції правил ІНКОТЕРМС-2020 зумовлена бажанням спростити життя учасникам внутрішніх та міжнародних торгових операцій під час здійснення зовнішньоекономічної діяльності. Правила ІНКОТЕРМС-2020 більш ґрунтовно визначають обов'язок дотримуватися будь-яких вимог безпеки перевезень. На відміну від правил ІНКОТЕРМС-2010, в яких положення про дотримання вимог безпеки під час перевезення вантажів не мали чіткої окресленої форми.

Інкотермс 2010 допускає, що перевезення товару між продавцем і покупцем здійснюється лише сторонніми перевізниками. Старі умови не врегульовують ситуацію, коли транспорт надається продавцем або покупцем, наприклад продавець надає власну вантажівку. В Інкотермс 2020 усунули цей недолік. Наприклад, покупець за умовою FCA з Інкотермс 2020 зобов'язаний «укласти договір або влаштувати за власний кошт перевезення товару з визначеного договором місця доставки». Дана зміна стосується умов FCA, DAP, DPU, DDP.

У Інкотермс 2020 зібрано усі зобов'язання щодо витрат. Це зроблено через зростання суперечок щодо розподілу витрат у портах та інших місцях доставки. Загальний принцип полягає в тому, щоб продавець ніс відповідальність за витрати, які понесені до моменту поставки, а покупець – за витрати після цього моменту.

Перелік використаних джерел:

1. Онищенко В. Інкотермс 2020: зміни. URL: https://www.golovbukh.ua/article/7938-ncoterms-2020-shcho-zmnilosya#anc_9
2. Танцюра Ю. INCOTERMS 2020: що змінилося? URL: <https://yur-gazeta.com/publications/practice/inshe/incoterms-2020-shcho-zmnilosya.html>